

POMORZE ZACHODNIE

JEDNOŚĆ

Solidarność

MIESIĘCZNIK

ISSN 0208-7804

Nr 7 (473)/2023

grudzień 2023

Rok XLIII

Ukazuje się od 1980 r.

www.solidarnosc.szczecin.pl

**Święto
Niepodległości
w Szczecinie**

*Ach ubogi żłobie,
Cóż ja widzę w tobie?
Droższy widok niż ma niebo,
w małej osobie...*

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
życzę Państwu
spokoju i radości, szczęścia,
miłości i wiary, a także czasu
na spotkania z najbliższymi
i oraz wszelkiej pomyślności
w nadchodzącym roku*

*Przewodniczący Zarządu Regionu
NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego*

*Mieczysław Jurek
wraz ze współpracownikami*

W NUMERZE:

**Święto Niepodległości
w Szczecinie - str. 3**

**Problemy, podwyżki,
wybory - str. 4-5**

**Tragedia grudniowa
- str. 6-7**

Apel - str. 8

**Wybrano Prezydium KK
- str. 9**

Kalendarz - str. 10-11

**Trudności w FSP
- str. 12**

**Odprowadzanie
składek związkowych
- str. 12**

**Rok Solidarnych Kobiet
- str. 13**

**Nakaz dalszego
zatrudniania - str. 14**

Gala OIP - str. 15

**Świąteczne przepisy
- str. 16-17**

Prawnik radzi - str. 18

**Ostatnie szkolenia
- str. 19**

„Jedność” - ukazuje się od 1980 roku
Redaktor naczelny: Katarzyna Stróżyk.
Serwis fotograficzny: obsługa własna.

Adres redakcji: 70-483 Szczecin, al. Wojska Polskiego 113, tel. 91 423 05 68, faks 91 423 05 69;

e-mail: redakcja@solidarnosc.szczecin.pl. Wydawca: NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.

Numer zamknięto: 30.11.2023 r. Do druku oddano 30.11.2023 r. Nakład 2000 egz. Skład i druk: MarMedia sp. z o.o. Nowogard

Święto Niepodległości w Szczecinie

W sobotę, 11 listopada, odbyły się uroczystości w 105. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Delegacje związkowe wzięły udział w mszy świętej w intencji ojczyzny w szczecińskiej katedrze. Po niej odbyły się oficjalne uroczystości pod Urzędem Wojewódzkim.

- Nie ma w Polsce miejsca na podziały na „my i oni”, jest miejsce dla ludzi o różnych poglądach i szanujemy to - powiedział podczas imprezy Piotr Krzystek. - Niepodległość wywalczona w 1918 r. jest ważna. Ale jeszcze po 1945 r. nie mogliśmy z niej w pełni korzystać. Odzyskaliśmy ją częściowo w 1989 r. Teraz, po 34 latach widzimy, że Polska to projekt, który nie jest jeszcze skończony. Dbajmy o to i róbmy wszystko, by jej nie stracić, zwłaszcza gdy blisko naszych granic, na wschodzie, podobnie jak przed laty, nie jest spokojnie.

W podobnym tonie wypowiedział się wicewojewoda Mateusza Wagemann, stwierdzając, iż nie można pozwolić na rozerwanie biało-czerwonych barw, bo ich zszycie może być niezwykle trudne. Podczas uroczystości przed Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim wręczono awanse i odznaczenia dla służb mundurowych. Odbyła się także defilada wojskowa.

Ostatnim punktem niepodległościowych obchodów była uroczystość złożenia kwiatów pod popiersiem marszałka Józefa Piłsudskiego. Zarząd Regionu reprezentowali przewodniczący Mieczysław Jurek i sekretarz Przemysław Mazur.

Problemy, podwyżki, wybory

Od sprawozdania z Krajowego Zjazdu Delegatów rozpoczęło się listopadowe posiedzenie Zarządu Regionu.

Przewodniczący Mieczysław Jurek przedstawił przebieg wydarzeń, poinformował, że reprezentantami regionu w Komisji Krajowej wybrani zostali Anna Grudzińska i Dariusz Mądraszewski, do Komisji Rewizyjnej zaś – Krzysztof Nawrocki.

- Z wyborami do Komisji Rewizyjnej było małe zamieszanie. Zwyczajowo każde województwo ma jedno miejsce, ale nasze województwo obejmuje dwa regiony. Koszalin nie ma ani jednego delegata, w Komisji Krajowej reprezentuje ich tylko przewodniczący ZR, było więc dla mnie oczywiste, że członkiem Komisji Rewizyjnej jest kandydat zaproponowany przez nas. Tymczasem jednak Koszalin zebrał podpisy wśród delegatów i wystawił swoją kandydatkę. Taka droga wyłaniania członków Komisji Rewizyjnej nie zyskała jednak uznania większości delegatów: na kandydatkę Koszalina głosowało ponad siedemdziesiąt osób, na naszego Krzysztofa Nawrockiego – ponad sto osób więcej. Udało się zatem pokazać, że władze związku nie mogą pochodzić z podpisu – mówił M. Jurek.

Następnie członkowie Zarządu Regionu wysłuchali relacji z pierwszych obrad Komisji Krajowej w nowym składzie.

- Najważniejszym punktem posiedzenia był wybór prezydium KK – poinformowała Anna Grudzińska. – W głosowaniu wybraliśmy cztery osoby: Grzegorza Adamowicza, Macieja Kłosińskiego, Bartłomieja Mickiewicza i Jerzego Jaworskiego. Wszyscy oni zostali wskazani przez przewodniczącego Piotra Dudę. Podjęty został też apel dotyczący przeprowadzenia pierwszego czytania projektu ustawy o emeryturach stażowych w Sejmie oraz przyjęte dwa stanowiska: w sprawie sprzeciwu wobec pomysłu likwidacji Instytutu Pamięci Narodowej oraz w sprawie sprzeciwu względem planów przywrócenia przywilejów emerytalnym funkcjonariuszom Służby Bezpieczeństwa.

Mieczysław Jurek dodał, że przedstawiciele naszego regionu zainicjowali dyskusję o problemach w Grupie Azoty oraz o niedopuszczalnym traktowaniu członków „Solidarności” przez władze Instytutu Pamięci Narodowej. Jak uściślił przewodniczący ZR – w Białymstoku, związkowcom powiedziano, że przystąpienie do „Solidarności” było ich „największym błędem” oraz „najgorszym zeszmaceniem”.

- Nie może być zgody na takie zachowanie – zadeklarował M. Jurek. – Regiony Podlaski i Mazowsze poparły nas w dyskusji.

Dyskusję o aktualnej sytuacji w regionie rozpoczęto od problemów z Centrum Solidarności „Stocznia”, nowej instytucji, powołanej przez ministra kultury, w celu edukowania o historii strajków szczecińskich oraz genezie naszego związku.

- Nie wiemy, co zdarzy się po wyborach – stwierdził M. Jurek. – Niepokoi mnie fakt, że w statucie Centrum nie ma zapisów, przyznających „Solidarności” jakąś decydującą rolę. Nie może być zgody na sytuację, w której w Centrum Solidarności istniejemy jedynie z nazwy. Poprosiłem wiceministra Sellina, by znalazł sposób na to, jak ten stan poprawić. Swoje propozycje chcemy też złożyć my, nad rozwiązaniami prawnymi pracują obecnie nasz prawnik Przemysław Zgórzak i prof. Woźniewski z Komisji Krajowej. Są też w nas obawy, że rząd Platformy Obywatelskiej nie będzie chciał przeznaczać pieniędzy na tę instytucję.

Następnie członkowie Zarządu Regionu zapoznali się z sytuacją w Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego. Zgłosiła się do niej grupa pracodawców, żądających dołączenia do składu. By zachować równowagę, strona społeczna wystąpiła do przewodniczącego (obecnie tę

funkcję pełni marszałek województwa) o zwiększenie reprezentacji strony społecznej. Obecnie, ze strony „Solidarności” w gremium tym zasiadają: Mieczysław Jurek, Anna Grudzińska, Łukasz Stefański, Andrzej Malicki i tymczasowo Andrzej Kozioł (po powrocie ze zwolnienia ma go zastąpić Jakub Pęksiński – wiceprzewodniczący ZR).

Przemysław Mazur, sekretarz ZR, przedstawił zebranym sytuację w jednostkach komunalnych, gdzie przewodnicząca MOZ – Beata Gogłozą porozumiała się z pracodawcą w kwestii 700 złotych podwyżki brutto na etat.

- Osobne kwestia do rozwiązania ma organizacja w Straży Miejskiej, którą czeka rozmowa z przedstawicielami prezydenta miasta o potrzebie dalszego istnienia instytucji. Mamy też problemy w jednym z domów pomocy społecznej, w którym co prawda nastąpiły podwyżki płac, ale trwa w nim nieustający konflikt przewodniczącego organizacji z dyrektorem. Ostatnio dyrektor zagroził nawet przewodniczącemu pozwem o ogromne odszkodowanie

za naruszenie dobrego imienia – mówił P. Mazur.

Andrzej Malicki, przewodniczący MOZ NSZZ „Solidarność” Z.Ch. „Police” SA, przekazał bardzo złe informacje o swojej firmie: - po chwilowej poprawie, po trzech kwartałach w Policach sytuacja się pogorszyła, a jeszcze gorzej to wygląda w całej Grupie Azoty. Głównym problemem jest brak rentowności obecnej oferty produktowej za względu na drogie media i import dużo tańszych nawozów mineralnych z krajów spoza Unii Europejskiej. Obecnie cała grupa ma blisko 2 miliardy złotych strat po 3 kwartałach, a prognozy na przyszły rok są jeszcze gorsze. Grupa Police z około 180 milionami straty po 3 kwartałach na tle całej grupy wypada trochę lepiej. Na ten moment wszystkie pensje, premie i nagrody są wypłacane, ale nie ma pewności co będzie dalej. Po wyborach pracodawca się usztywnił, ale rozmawiamy o zmianach w układzie zbiorowym, żeby zapewnić większe bezpieczeństwo pracownikom. Stan instalacji jest zły, planowane są cięcia kosztów remontów. Pociągający jest start pełnej produkcji Polimerów, które po 3 kwartałach też są na minusie ale docelowo mają przynosić duże zyski.

Wspomniana została także sytuacja w Malarni w FSP Steel Painting Sp. z o.o. w Stargardzie, gdzie organizacja związkowa wystąpiła o 1100 złotych podwyżki. Szerzej o tej sprawie piszemy na stronie 12.

Ostatnim punktem listopadowego posiedzenia był wybór Regionalnej Komisji Wyborczej. Wzorem ubiegłej kadencji przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym skład RKW tworzą członkowie Zarządu Regionu oraz prawnicy ZR i pracownicy Działu Rozwoju. Przewodniczącym wybrany został Przemysław Mazur.

Na sam koniec, przewodniczący Mieczysław Jurek zaapelował do członków ZR i ich organizacji o aktywność podczas uroczystości patriotycznych, w których region od lat uczestniczy: sierpniowych, grudniowych, 3 maja i 11 listopada.

Tragedia grudniowa

Wydarzenia Grudnia '70 obok Trójmiasta miały szczególnie dramatyczny przebieg w Szczecinie. Pięćdziesiąt trzy lata temu w mieście doszło do krwawej rozprawy milicji i wojska z protestującymi robotnikami.

Protest w stolicy Pomorza Zachodniego rozpoczął się od Stoczni Szczecińskiej. 17 grudnia 1970 r. pracownicy zakładu w trakcie przerwy śniadaniowej najpierw zebrałi się na spontanicznym wiecu pod budynkiem dyrekcji, a następnie wyszli za bramy stoczniowe, formując ok. 600-osobowy pochód uliczny. Wykrzykiwano m.in. hasła „Żądamy obniżki cen”, „Szczecin z Gdańskiem”, „Chleba dla naszych dzieci”, „Suche bułki dla Gomułki”.

Równolegle strajk rozpoczęto w Szczecińskiej Stoczni Remontowej (leżącej na wyspie Gryfia i tak zwyczajowo nazywanej). Tamtejsi stoczniowcy niebawem, po pokonaniu dzielącego obie stocznie kanału, dołączyli do swoich kolegów. W kolejnym, znacznie liczniejszym pochodzie wyruszone już na ulice miasta wspólnie. Do pracowników obu przedsiębiorstw dołączali stopniowo pracownicy innych zakładów, szeregi manifestacji zasilala licznie młodzież i okoliczni mieszkańcy.

Kiedy siły milicyjne próbowały rozbić pochody (zużyto w tym celu ogromne ilości granatów gazowych), dochodziło do regularnych walk. W kilku miejscach spalono milicyjne pojazdy (jednym z najbardziej znanych zdjęć ze szczecińskiego Grudnia '70 jest fotografia płonącego, przewróconego gazika na ul. Dubois). U atakowanych manifestantów rosły złość i agresja. Zdemolowano placówkę Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywa-

telskiej przy ul. Swarożycza, w budynku na pl. Hołdu Pruskiego mieszczącym redakcje gazet, skandując „Prasa kłamie!”, powybijano szyby.

Apogeum rozruchów stanowiło zdemolowanie i spalenie siedziby Komitetu Wojewódzkiego PZPR, pod którą w szczytowym momencie zgromadziło się ponad 20 tys. ludzi. W międzyczasie do stłumienia działań władze wysłały jednostki wojska, jednak żołnierze początkowo biernie przyglądali się zajściom, co niejako zachęcało demonstrantów do dalszych działań.

W zgromadzonym pod „domem partii” tłumie szybko rozeszła się natomiast plotka, że w areszcie w położonym nieopodal budynku Komendy Wojewódzkiej MO (obecnie Komenda Wojewódzka Policji) przy ul. Małopolskiej są przetrzymywani stoczniowcy. Spowodowało to przemieszczenie epicentrum manifestacji pod komendę (obecny pl. Solidarności) i szturmem na gmach z użyciem kamieni, fragmentów porozbijanych płyt chodnikowych i butelek z benzyną, spuszczaną z zaparkowanych w okolicach aut i wozów strażackich (manifestanci nie dopuszczali zresztą strażaków do gaszenia płonącego budynku partyjnego, przecinano nawet w tym celu węże strażackie).

„Przed gmachami KW MO – pisał Michał Paziewski, który w swoich pracach szczegółowo odtworzył przebieg

opisywanych tu wydarzeń – zgromadziła się ponaddziesięcioletnia rzesza ludzi, która zajęła teren aż do podzamcza. Można było w niej dostrzec nawet kobiety z dziećmi w wózkach. Świadczyło to o niemal powszechnym braku świadomości rangi rozgrywających się wypadków i realnej groźby tragedii. Pasywna obecność znaczącego odsetka zgromadzenia powodowana była przede wszystkim ciekawością potęgowaną emocjami, wywołanymi widokiem +upokorzenia+ instytucji uosabiających władzę oraz bezradnością sił przemocy”.

Groźba w istocie została zmaterializowana. Milicja i wojsko użyły broni, padli pierwsi zabici i ranni szczecińskiego Grudnia '70. Doprowadziło to do dalszego wzrostu poziomu agresji i kolejnych ofiar. Szczególnie tragiczny był los szesnastoletniej Jadwigi Kowalczyk, którą kula dosięgnęła w mieszkaniu. Z kolei dwudziestoletni Henryk Perkowski zginął w wyniku zmiążdżenia głowy pod kołami wojskowego skota. Większość zabitych i rannych tego oraz następnego dnia, podobnie jak dwójka wymienionych wyżej, to byli ludzie bardzo młodzi.

Zgromadzonych przed komendą udało się natomiast rozproszyc dopiero, kiedy na miejsce przybyły czołgi. W ów czarny czwartek do zamieszek doszło jednak także w innych rejonach miasta – w rejonie ulic Kaszubskiej, Potulickiej, Stojsława i siedzib Wojewódz-

kiego Aresztu Śledczego, Prokuratury Wojewódzkiej oraz 36. Pułku Inżynierjno-Budowlanego, a także przed budynkiem Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie (obecny Urząd Miasta).

Również w piątek, 18 grudnia, w różnych miejscach miasta zbierały się nieraz nawet kilkusetosobowe grupy wzburzonych ludzi, dochodziło do dalszych zamieszek. Zdarzało się rozbijanie witryn sklepowych i napady na lokale handlowe, co później starała się wykorzystać partyjna propaganda, przypisując odpowiedzialność za cały protest „elementom chuligańskim”. Choć na terenie Stoczni Szczecińskiej tego dnia przystąpiono już do organizacji strajku okupacyjnego, na przyległych terenach nadal gromadzili się demonstranci, którzy ścierali się ze stacjonującym już przy zakładzie z ciężkim sprzętem wojskiem. Zabito wówczas kolejne dwie osoby, wiele rannono. Rany postrzałowe były bardzo dotkliwe, łamały życiorysy.

Blisko rok później w prośbie o przyznanie pomocy, skierowanej do premiera Piotra Jaroszewicza, ranny 18 grudnia 1970 r. pod stoczną dwudziestoletni wówczas Zdzisław Nagórek pisał: „Mam bezwład połowy ciała od piersi w dół. Skazany jestem do końca życia na przykucie do wózka inwalidzkiego”.

Ogółem tragiczny bilans Grudnia '70 w Szczecinie obejmował szesnaśtu zabitych (niektórzy dodają do tej liczby dziecko, utracone przez ciężarną kobietę wypchniętą podczas zająć z tramwaju) i co najmniej stu kilkudziesięciu rannych. Ta druga liczba jest szczególnie trudna do precyzyjnego określenia, gdyż część osób, którym udzielano pomocy ambulatoryjnej na własną rękę, nie czekając na skompletowanie dokumentacji, opuszczała placówki służby zdrowia w obawie przed represjami za udział w zamieszkach.

Obawy te były zresztą całkiem słuszne. Już w czwartek wieczorem rozpoczęły się poszukiwania uczestników tragicznych wydarzeń. Ofiary śmiertelne w kolejnych dniach chowano zaś potajemnie, pod osłoną nocy, bez uroczystości pogrzebowych. W pogrzebach tych mogli uczestniczyć tylko najbliżsi członkowie rodziny, doprowadzani na miejsce przez milicję i funkcjonariuszy SB.

Tymczasem 18 grudnia 1970 r. w Stoczni Szczecińskiej zawiązał się Ogólnomiejski Komitet Strajkowy, na którego czele stanął Mieczysław Dopierała. Wśród wysuniętych tamtego dnia dwudziestu jeden postulatów na pierwszym miejscu zamieszczono żądanie, które powróci ze zwielokrotnioną siłą po dziesięciu latach: utworzenia „niezależnych związków zawodowych, podległych klasie robotniczej”. Domagano się też m.in. podniesienia płac o 30 proc. oraz cofnięcia podwyżki cen żywności.

W kolejnych dniach do strajku przystąpiło ponad sto zakładów pracy, także spoza Szczecina, które podporządkowały się OKS. To do komitetu zgłaszano się z pytaniami, czy podejmować pracę m.in. w piekarniach, zakładach mięsnych, czy uruchamiać komunikację miejską. Komitet właściwie przejął władzę w mieście. Strajk był bardzo dobrze zorganizowany, utworzono nawet specjalną straż robotniczą, która pilnowała porządku, dyscypliny i bezpieczeństwa. Podjęto negocjacje z przedstawicielami władz i administracji zakładu.

Tragiczne wydarzenia na Wybrzeżu doprowadziły do przesilenia politycznego na szczytach władzy. 20 grudnia przebywający w szpitalu Władysław Gomułka, odpowiedzialny za strzelanie do robotników, został zastąpiony na stanowisku I sekretarza KC PZPR przez dotychczasowego I sekretarza

KW PZPR w Katowicach Edwarda Gierka. Nie doprowadziło to od razu do rozładowania atmosfery, ale strajk w Szczecinie zakończono 22 grudnia. Zawarte porozumienie nie gwarantowało realizacji żadnego z podstawowych postulatów strajkujących. Mimo to ludzie byli najwyraźniej zmęczeni, przeważało dążenie do spędzenia nadchodzących świąt Bożego Narodzenia w domach, z najbliższymi.

Jednym z pierwszych wyzwań, jakie stanęły przed Gierkiem jako nowym szefem partii, było uspokojenie nastrojów społecznych. W styczniu 1971 r. ponownie pracę przerwały bowiem m.in. stocznie w Szczecinie oraz w Gdańsku. Na czele szczecińskiego Komitetu Strajkowego stanął wówczas Edmund Bałuka. Strajk był dobrze zorganizowany, wysunięto dwanaście postulatów. Gierek zdecydował się natomiast na zaskakujący krok – wraz z grupą dygnitarzy udał się na rozmowy ze strajkującymi, najpierw do Szczecina, a następnie do Gdańska. Nigdy wcześniej ani później w historii PRL I sekretarz KC PZPR nie przekroczył bramy strajkującego zakładu.

W wyniku spotkań w obu miastach stoczniowcy zakończyli protesty, w Gdańsku zaś na zakończenie padło ze strony Gierka pamiętne pytanie: „Pomożecie?”. Odpowiedzią nie było jednak gromkie „pomożemy”, jak głosiła późniejsza propaganda, lecz tylko średnio entuzjastyczne oklaski. Sytuację w kraju uspokoiło natomiast dopiero cofnięcie podwyżki cen z grudnia 1970, które nastąpiło po strajku łódzkich włóknieniarzy i włóknieniarzy w lutym 1971 r.

Michał Siedziako

Autor jest pracownikiem Biura Badań Historycznych IPN w Szczecinie
Artykuł zamieszczony w portalu dzieje.pl

APEL

Szanowni Koledzy,

zbliża się kolejna, 53. już rocznica tragicznych wydarzeń Grudnia'70. Jak co roku, uczymy tę okazję szeregiem wydarzeń- mszą, przemarszem z krzyżami, oficjalnymi uroczystościami pod bramą stoczni i na placu Solidarności.

W grudniu 1970 r. w miastach polskiego Wybrzeża, miały miejsce gwałtowne protesty robotnicze. Ich bezpośrednią przyczyną było wprowadzenie przez władze państwowe podwyżek cen na niektóre podstawowe artykuły spożywcze, a głębszą – ogólna sytuacja materialna i społeczna, z czasem do postulatów dołączono także hasła polityczne. W Szczecinie protesty rozpoczęły się w czwartek, 17 grudnia 1970 r., i od razu przybrały szczególnie gwałtowny i dramatyczny przebieg. Robotnicy Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego i Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Gryfia” wyszli w akcie sprzeciwu na ulice miasta. Do tłumu przyłączali się pracownicy innych zakładów, przechodnie i młodzież szkolna. Kulminacyjnym momentem, po kilku nieudanych próbach powstrzymania marszu przez oddziały Milicji Obywatelskiej, było podpalenie opuszczonego uprzednio przez działaczy partyjnych gmachu Komitetu Wojewódzkiego PZPR oraz atak na Komendę Wojewódzką MO. To właśnie wtedy milicja i oddziały wojskowe (z transporterami opancerzonymi i czołgami) użyły broni palnej, co powodowało śmierć 16 osób (w dużej części - przypadkowych) oraz dziesiątki rannych.

Czując się spadkobiercami ówczesnie walczących o demokrację i dopominających się o niezależne związki zawodowe, mamy obowiązek godnego uczczenia ofiar tamtego robotniczego zrywu. Prosimy wszystkie organizacje o liczne uczestnictwo w organizowanych przez Zarząd Regionu obchodach 17 grudnia. Prosimy także o wystawienie sztandarów.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI 17 GRUDNIA 2023 R.:

godz. 10.00 – msza święta w parafii pw. św. Stanisława Kostki

godz. 12.00 – uroczystości pod bramą stoczni i przemarsz szlakiem grudniowego protestu na plac Solidarności

godz. 14.00 – uroczystości pod pomnikiem Anioła Wolności

Wybrano Prezydium Komisji Krajowej

W środę, 15 listopada odbyło się w Spale posiedzenie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” X kadencji. Jednym z najważniejszych punktów obrad był wybór członków Prezydium.

Po 13 latach działalności jako wiceprzewodniczący Związku z Prezydium odchodzą: Tadeusz Majchrowicz odpowiedzialny za struktury terenowe, Henryk Nakonieczny odpowiedzialny za dialog społeczny i negocjacje, Ewa Zydorek sekretarz Komisji Krajowej i Bogdan Kubiak odpowiedzialny za struktury branżowe.

Nowy skład Prezydium wyłoniono w czasie posiedzenia Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, które odbywało się w związkowym ośrodku w Spale. Prezydium KK 2023-2028 Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, a zarazem przewodniczący Prezydium, Piotr Duda zawnioskował na posiedzeniu o poparcie czterech kandydatów do nowego Prezydium:

Grzegorza Adamowicza – przewodniczącego Zarządu Regionu Elbląskiego, na funkcję zastępcy przewodniczącego KK;

Macieja Kłosińskiego – przewodniczącego Krajowej Sekcji Pracowników Transportu Lotniczego i Obsługi Lotniskowej, na funkcję zastępcy przewodniczącego KK;

Bartłomieja Mickiewicza – dotychczasowy przewodniczącego Krajowego Sekretariatu Służb Publicznych NSZZ „Solidarność” i Krajowej Sekcji Pożarnictwa, na funkcję zastępcy przewodniczącego KK;

Jerzego Jaworskiego – obecnego Skarbnika Komisji Krajowej, na dotychczas pełnioną funkcję.

– Trudno jest dobrać grupę osób, do których będę miał zaufanie. Zaufanie jakie miałem, przez ostatnie 13 lat, do tych członków Prezydium, którzy teraz ustępują. Odbyłem trudne i szczerze rozmowy z wieloma kandydatami. Niestety sytuacja rodzinna wielu z nich jest tak skomplikowana, że nie pozwala im na to, by objąć te funkcje. Te osoby, które zaproponowałem to ludzie, którym ufam, są mi bardzo bliskie i które chcę „na maxa” pracować – mówił przewodniczący Piotr Duda.

Przewodniczący „S” zapowiedział także, że szczegółowy podział kompetencji pomiędzy członków Prezydium zostanie ustalony w późniejszym terminie. Następnie odbyła się krótka prezentacja samych kandydatów. Z przyczyn rodzinnych, na posiedzeniu nie mógł być obecny przewodniczący Mickiewicz.

W tajnym głosowaniu, członkowie Komisji Krajowej poparli w/w kandydatury zatwierdzając skład Prezydium Komisji Krajowej na kadencję związkową 2023-2028. Grzegorz Adamowicz uzyskał 87 głosów, Jerzy Jaworski 83, Maciej Kłosiński 84, a Bartłomiej Mickiewicz 80. Ważnych głosów oddano 87.

Kompetencje Prezydium jest organem władzy wykonawczej, którego zadaniem jest kierowanie bieżącą działalnością Komisji Krajowej. W skład Prezydium wchodzi przewodniczący Związku oraz wybrani na jego wniosek wiceprzewodniczący, będący tym samym jego najbliższymi współpracownikami.

Członkowie Prezydium Komisji Krajowej kierują pionami kompetencyjnymi, w skład których wchodzi biura (np. zagraniczne, eksperckie, szkoleń i rozwoju Związku), zespoły (polityki społecznej, ekonomicznej, ds. promocji Związku), a także pełnomocnicy (ds. młodych, kobiet, osób niepełnosprawnych), inspektorzy i specjaliści pomagający w realizacji zleconych zadań.

Członkowie Prezydium zajmują się nadzorowaniem pracy podległych im jednostek organizacyjnych, a także koordynacją działalności KK – zależnie od pełnionej funkcji – w zakresie m.in.: eksperckiej obsługi Związku, monitorowania ustawodawstwa, nadzoru właścicielskiego nad majątkiem Związku, archiwum historycznym „S”, organizowania ogólnopolskich akcji, imprez czy uroczystości, realizacji uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów i KK, współpracy z międzynarodowymi strukturami związkowymi, monitorowania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy, przygotowywania wniosków, uchwał i stanowisk Komisji Krajowej, prowadzenia działań na rzecz rozwoju i promocji Związku czy aktywizacji związkowej młodych ludzi. Pełnią również funkcję reprezentacyjną oraz prowadzą dialog i negocjacje w Radzie Dialogu Społecznego.

Tekst i zdjęcia: solidarnosc.org.pl

2024

Zawsze w obronie
Twoich praw

Styczeń

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	
1	2	3	4	5	6	7		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					

Luty

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Marzec

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
					1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Kwiecień

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
							1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Maj

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Czerwiec

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
					1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Lipiec

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
							1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Sierpień

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
										1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Wrzesień

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
							1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Październik

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
							1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Listopad

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
											1	2	3
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Grudzień

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

al. Wojska Polskiego 113, 70-483 Szczecin • Biuro ZR czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 - 16:00
tel. 91 422 74 22, 91 422 47 39 • www.solidarnosc.szczecin.pl

Trudności w FSP

W maju bieżącego roku, pracownicy FSP Steel Painting Sp z o.o. w Stargardzie zawiązali w swoim zakładzie pracy organizację zakładową NSZZ „Solidarność”. Od początku swojej działalności, organizacja związkowa napotyka na problemy we współpracy z pracodawcą, który do dnia dzisiejszego nie uregulował między innymi sytuacji odprowadzania składek związkowych, pomimo faktu, że sama organizacja kilkakrotnie występowała do niego z takim wnioskiem.

Jednocześnie związkowcy walczą o poprawę wynagrodzeń pracowników i uporządkowanie przepisów wewnętrzzakładowych dotyczących premii regulaminowej. Obecne zapisy dotyczące premii są niejasne dla pracowników i uzależniają jej uzyskanie od warunków, które sprawiają, że uzyskanie premii w wielu miesiącach jest zwyczajnie niemożliwe.

Ze względu na przeciągające się rozmowy z pracodawcą, organizacja zakładowa wystąpiła do niego z pismem zawierającym postulaty, których niespełnienie przez pracodawcę będzie skutkowało wszczęciem sporu zbiorowego.

W sprawę zaangażował się bezpośrednio Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego. W listopadzie, przewodniczący Mieczysław Jurek wraz z prawnikiem ZR - Wiktorem Krukowskim, byli w zakładzie pracy, a następnie wzięli udział w spotkaniu z członkami organizacji zakładowej, zorganizowanym w podregionie w Stargardzie. Na spotkaniu zaplanowano dalsze kroki jakie należy podjąć w sprawie, a także ustalono zakres pomocy jakiego potrzebują i oczekują pracownicy FSP Steel Painting.

Odprowadzanie składek związkowych przez pracodawcę

Zgodnie z art. 33¹ ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) pracodawca, na pisemny wniosek zakładowej organizacji związkowej i za pisemną zgodą osoby wykonującej pracę zarobkową, jest obowiązany pobierać z wynagrodzenia tej osoby składkę związkową w zadeklarowanej przez nią wysokości. Jednocześnie przepisy ustawy nakładają na pracodawcę obowiązek niezwłocznego przekazywania kwoty pobranych składek związkowych na rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez zakładową organizację związkową.

Pracodawca jest związany wnioskiem związku zawodowego i nie może odmówić jego realizacji.

Aby jednak pracodawca był zobligowany do pobierania składek związkowych, muszą zostać spełnione dwa warunki. Po pierwsze zakładowa organizacja związkowa musiawnioskować o to na piśmie do pracodawcy. Po drugie zaś sam zainteresowany pracownik, którego składki mają być musi na to wyrazić zgodę zainteresowanego pracownika.

Jeżeli obydwa warunki zostaną spełnione, a pracodawca pomimo to odmawia wykonania lub wykona wadliwie opisany obowiązek, narazi się na zarzut naruszenia wolności związkowej, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o związkach zawodowych i podlega karze grzywny lub ograniczenia wolności.

Pojawia się pytanie czy organizacja związkowa ma możliwość kontroli nad odprowadzaniem składek przez pra-

codawcę. Zagadnienie to może budzić wątpliwości w kontekście przetwarzania danych osobowych. Kwestię tę należy przeanalizować odwołując się do art. 28 ustawy o związkach zawodowych, który nakłada na pracodawcę obowiązek udzielenia na żądanie związku zawodowego informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej. Do takich informacji z pewnością należą informacje o płaceniu składek przez poszczególnych członków związku oraz informacje o łącznej wysokości składek wpływających na konto związku zawodowego.

Udostępnienie danych w tym zakresie odbywa się w oparciu o przesłankę wypełnienia obowiązku prawnego z zakresu prawa pracy. Sam związek zawodowy przetwarza zaś pozyskane dane w ramach uprawnionej działalności związkowej, a uiszczanie składek mieści się w tym pojęciu, jako jedna z cech takiej działalności.

W.K.

Rok Solidarnych Kobiet

Stowarzyszenie Solidarne Kobiety Zawsze kolejny rok udziela nieodpłatnych porad prawnych i obywatelskich, realizując zadanie zlecone i współfinansowane przez Gminę Miasto Szczecin oraz Ministerstwo Sprawiedliwości.

Szczecinianie chętnie korzystają z usług świadczonych przez doradców Biura Porad Obywatelskich oraz Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego. Wielu beneficjentów BPO czy NPP i NPO wraca do naszych punktów, często polecając nasze usługi swoim znajomym i innym członkom rodzin.

W roku bieżącym najwięcej porad zostało udzielonych z zakresu różnych dziedzin prawa, wielu beneficjentów skorzystało z porad przy wypełnianiu rocznych deklaracji PIT, zainteresowani skorzystali także z pomocy doradców mieszkaniowych, socjalnych, czy z zakresu różnych świadczeń. Przekrój udzielanych porad dotyczy wszystkich sfer życia. Szczególną grupę osób zgłaszających się do nas po poradę, stanowią starsi, często niezaradni życiowo, czy też ludzie mający trudności w posługiwaniu się Internetem. Nasi beneficjenci szczególnie cenią sobie możliwość bezpośredniego kontaktu z doradcą.

Porady były również udzielane w różnych miejscach, do których nasi doradcy przybywali. Szczególnym przypadkiem były porady udzielone osobom niepełnosprawnym przebywającym w swoich domach.

Nasi doradcy są osobami o dużej wiedzy merytorycznej, kulturze osobistej, wykazują się dużą cierpliwością oraz empatią wobec osób często zagubionych, mających trudności ze zrozumieniem języka stosowanego w różnych dokumentach prawnych i urzędowych. Są także bardzo aktywni działając w różnych instytucjach, np. jako kuratorzy czy jako wolontariusze, np. w hospicjum. Dzięki zaangażowaniu naszych doradców starszy bezdomny, oczekujący na mieszkanie socjalne, uzyskał miejsce w mieszkaniu chronionym, toczy się ponadto proces uzyskania przez niego emerytury. Szczególną grupą korzystającą z naszych usług doradczych są cudzoziemcy, a zwłaszcza uchodźcy z Ukrainy. Pomoc tym osobom przede wszystkim polega na udzielaniu porad prawnych oraz pomocy przy sporządzaniu dokumentów pozwalających rozwiązać ich trudne sprawy. W celu

lepszego komunikowania się z tą grupą beneficjentów, Stowarzyszenie nawiązało współpracę ze Szczecińskim Oddziałem Związku Ukraińców w Polsce. W trudnych przypadkach, to pomoc tłumaczy z tego związku umożliwiła udzielenie właściwej i zrozumiałej porady.

Na obecną chwilę w Biuro Porad Obywatelskich udzielane są porady w kilku miejscach. W Szczecinie są to:

- główny punkt przy Al. Wojska Polskiego 113
  - w sektorze 3 przy Al. Wojska Polskiego 63
  - Kościele św. Michała przy ul. Golsza 7
- Porady odbywają się przez wszystkie dni w tygodniu, po uprzednim umówieniu się telefonicznym (tel. 667 854 944, za pytanie można także przesłać e-mailowo: solidarnekobiety@wp.pl).

W celu pełniejszej obsługi osób potrzebujących porad, zwłaszcza tych ze szczególnymi potrzebami, Stowarzyszenie nawiązało także współpracę z Oddziałem Zachodniopomorskim Polskiego Związku Głuchych oraz z Okręgiem Zachodniopomorskim Polskiego Związku Niewidomych. W naszych punktach mamy kąciki dla dzieci oraz miski z wodą dla psów przewodników.

Stowarzyszenie udzielając porad, daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności w zakresie zapewniania:

- poufności w związku ze świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i jego dokumentowaniem,
- profesjonalnego i rzetelnego świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- przestrzegania zasad etyki przy świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w szczególności w sytuacji, gdy zachodzi konflikt interesów,
- stosowania standardów obsługi i wewnętrznego systemu kontroli jakości świadczonego nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Regulamin świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i prowadzenia nieodpłatnej mediacji w Punkcie Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, prowadzonym przez Stowarzyszenie Solidarne Kobiety Zawsze),
- usług mediatora.

W celu lepszego oraz bliższego kontaktu z osobami potrzebującymi wsparcia, Stowarzyszenie uczestniczy w różnych imprezach masowych, festynach, spotkaniach informacyjnych, czy szkoleniach, gdzie przekazywane są przygotowane informacje o świadczonych usługach bezpłatnych na ulotkach i plakatach i innych materiałach promocyjnych. Więcej informacji o naszej działalności znajduje się na stronie www.solidarnekobiety.wp.pl. Stowarzyszenie Solidarne Kobiety Zawsze w ramach realizacji zadania zleconego i współfinansowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi również dwa punkty Nieodpłatnych Porad Prawnych oraz jeden punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, żeby skorzystać z tych punktów należy dokonać rejestracji telefonicznej (tel. 91 4245 027, 91 4245 075) lub przez stronę: <https://zapisynp.ms.gov.pl/zachodniopomorskie/m.Szczecin>.

Jednym z zadań przy realizacji prowadzenia punktów NPP czy NPO jest edukacja prawna w ramach której zostały opracowane i wydane poniższe poradniki:

„**BEZPIECZNE FINANSE BEZ TAJEMNIC**”

„**JAK ROZWIĄZAĆ SPORY SĄSIEDZKIE?**”

„**PRAWA I OBOWIĄZKI SĄSIADÓW NAGRUNCIE PRZEPISÓW KODEKSU CYWILNEGO**”

„**ZASKARŻANIE UCHWAŁ WSPÓLNOTYMIESZKANIOWEJ. PORADNIK CZŁONKA WSPÓLNOTY MIESZKANIOWEJ**”

Są one nieodpłatnie wydawane beneficjentom a także zamieszczone na stronie <http://bpo-szczecin.pl> <http://solidarnekobiety.org.pl> a na Facebooku:

<https://www.facebook.com/bposzczecin/>
<https://www.facebook.com/StowarzyszenieSolidarneKobietyZawsze/>
<https://www.facebook.com/NppNpo-Szczecin/>

Zabezpieczenie w postaci nakazu dalszego zatrudniania szczególnie chronionego członka związku – jak je stosować?

W związku ze zmianami w Kodeksie Postępowania Cywilnego, wprowadzającymi zabezpieczenie w postaci dalszego zatrudniania pozbawionych pracy, szczególnie chronionych członków związku zawodowego oraz w związku z wątpliwościami odnośnie zasad dotyczących dalszego zatrudniania pracownika na mocy zabezpieczenia, ustanowionego na podstawie art. 755⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.), poniżej postaram się przybliżyć wskazaną wyżej tematykę, aby członkom NSZZ „Solidarność” łatwiej było dochodzić swoich praw wobec pracodawcy.

W związku z przyjęciem przez Sejm RP ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 1667) w Kodeksie Postępowania Cywilnego został wprowadzony art. 755⁵. Na jego mocy w sprawach z zakresu prawa pracy, w których pracownik podlegający szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia dochodzi roszczenia o uznanie wypowiedzenia stosunku pracy za bezskuteczne lub o przywrócenie do pracy, sąd na wniosek uprawnionego na każdym etapie postępowania udzieli zabezpieczenia przez nakazanie dalszego zatrudnienia go przez pracodawcę do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Podstawą udzielenia zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia. Sąd może odmówić udzielenia zabezpieczenia wyłącznie w

sytuacji, gdy roszczenie jest oczywiście bezzasadne. Co istotne w omawianej sprawie, postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Co za tym idzie, zgodnie z art. 755⁵ § 4 Kodeksu Postępowania Cywilnego, na postanowienie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji, nie wstrzymuje to jednak obowiązku wykonania postanowienia. Ponadto pracownik występujący o zabezpieczenie może dodatkowo wnieść by sąd w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia zagroził obowiązanemu nakazaniem zapłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego na wypadek naruszenia obowiązków określonych w tym postanowieniu.

Zgodnie zaś z uzasadnieniem do ustawy zmieniającej dla uniknięcia wątpliwości, projektowany § 2 art. 755⁵ k.p.c. przesądza, że postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Tym samym, zgodnie z art. 743 § 1 k.p.c. sąd będzie mu nadawał klauzulę wykonalności z urzędu. Z uwagi na fakt, że postanowienie podlega wykonaniu czynności niezastępowalnej i jest adresowane bezpośrednio do obowiązanego, zachodzić będzie konieczność doręczenia postanowienia obowiązanemu, aby mógł dobrowolnie dostosować się do treści nałożonego na niego obowiązku.

Odnosząc się zaś do skutków prawnych wydania postanowienia oraz do zagadnienia „jakie zobowiązanie na pracodawcę nakłada Sąd Pracy poprzez wydanie postanowienia” wska-

zać jednoznacznie należy, że na mocy wydanego postanowienia o zabezpieczeniu, pracodawca zobligowany jest do dalszego zatrudniania danego pracownika na dotychczasowym stanowisku pracy, przy zachowaniu dotychczasowych warunków pracy oraz wynagradzania. Zwrócić bowiem należy uwagę na cel wprowadzenia omawianego przepisu prawa. Wskazuje na to nie tylko literalne brzmienie omawianego przepisu, lecz również przesądza o tym wola ustawodawcy. W zapisie użyto bowiem zwrotu „dalszego zatrudniania” co oznacza kontynuację dotychczasowego stosunku prawnego, a nie nawiązanie nowego stosunku pracy na nowych zasadach. Pamiętać przy tym należy, że pracodawca bez zgody Komisji Zakładowej nie może zmienić warunków pracy lub wynagradzania członka związku korzystającego ze szczególnej ochrony stosunku pracy z art. 32 ustawy o związkach zawodowych.

Na poprawność powyżej wskazanego rozumienia nowej normy prawnej wskazuje również uzasadnienie do ustawy zmieniającej, w treści którego zostało wskazane, że: „Nowacyjny charakter zabezpieczenia w sprawach pracowniczych pozwala na tymczasowe zaspokojenie roszczeń uprawnionego podczas trwania postępowania sądowego.” Proponowane zdanie drugie art. 755⁵ § 1 k.p.c. w swoim założeniu ma zatem stanowić *lex specialis* w stosunku do art. 731 k.p.c., który wskazuje, że zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia.

Przemysław Zgórzak
Prawnik Zarządu Regionu

Gala Inspektoratu Pracy

2365 kontroli, 8392 udzielone porady, 2367 przyjętych skarg - to tegoroczne - oczywiście jeszcze niepełne - statystyki Okręgowego Inspektoratu Pracy w Szczecinie.

16 listopada Okręgowy Inspektorat Pracy podsumował swoją działalność, przede wszystkim w obszarze prewencyjno-promocyjnym. Uroczystość odbyła się w szczecińskim Pałacu Młodzieży.

PODCZAS GALI UHONOROWANO: Program „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy”

BIELUN & BIELUN SP. Z O.O. (Szczecin)
KANCELARIA DORADZTWA PODATKOWEGO KDRC PRZEMYSŁAW ROSICKI SP.K. (Szczecin)
KDRC SP. Z O.O. (Szczecin)
BOŃKOWSKI SPÓŁKA KOMANDYTOWA (Ustowo)
CONCENTRIX INTERNATIONAL SP. Z O.O. (Szczecin)
PAŁAC MŁODZIEŻY-POMORSKIE CENTRUM EDUKACJI (Szczecin)

*****

Program „Efektywne zarządzanie ryzykiem zawodowym” (Istotnym elementem programu są szkolenia przeznaczone dla pracodawców, podczas których omawiane są zasady szacowania ryzyka zawodowego. Pracodawcy, którzy przystąpią do programu, oprócz praktycznej wiedzy, otrzymują merytoryczną pomoc inspektorów pracy przy wdrażaniu zarządzania bezpieczeństwem i eliminowaniu nieprawidłowości. Potwierdzeniem właściwie przeprowadzonych działań naprawczych w firmie jest pomyślne przejście kontroli sprawdzającej)

WERIN SP. Z O.O. (Szczecin)
TRAFOSTACJA SZTUKI W SZCZECINIE SPAWREM SP. Z O.O. (Szczecin)
CENTRUM BADAŃ KRYMINALISTYCZNYCH MODUS SPECTRUM SP. Z O.O. (Szczecin)
BIELUN & BIELUN SP. Z O.O. (Szczecin)
TEMCA POLSKA SP. Z O.O. (Szczecin)
ENSINGER COMPOSITES MACHINING SP. Z O.O. (Dobra)

M-INTERNET MAKOWSKI DAMIAN (Pyrzyce)

LOGISPAK SP. Z O.O. SP.K. (Białogard)
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWO-USŁUGOWE „BIS” KAZIMIERZ USOWICZ (Białogard)
DANKOM DANIEL BŁAŻKIEWICZ (Lisie Polce)

SPÓŁDZIELNIA TRANSPORTU WIEJSKIEGO (Białogard)

*****

Program „Zdobądź Dyplom PIP” (jest przeznaczony dla pracodawców prowadzących zakłady produkcyjne, budowlane, handlowe i usługowe, zatrudniających do 20 pracowników. Od dwóch lat wspierany jest przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP).

PPHU JOLANTA BONKOWSKA-MISIAK (Łobez)

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY IM. HENRYKA JORDANA W BIAŁOGARDZIE

ALEMAX BARBARA FLOREK (Żelimucha, powiat białogardzki)

„O’KEY” STUDIO FRYZJERSKO-KOSMETYCZNE ANETA SZUBER (Szczecin)

STUDIO FRYZJERSKIE „ESPRI” AGNIESZKA MATUSZEWSKA (Szczecin)

BEST SUB EUROPE OFFICE SP. Z O.O. (Lipiany)

STUDIO „INSPIRE” ŁUKASZ ZYCH (Barlinek)

MANUFABRYKA LAWENDA ANNA CZUPRYŃSKA (Szczecin)

FIORIGIFTS SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ w Szczecinie.

YARRO INTERNATIONAL Spółki z o.o. ze SZCZECINA

DRUCKER ADAM STEC (Ustowo)

*****

Konkurs „Najaktywniejszy społeczny inspektor pracy” (Poprawa bezpieczeństwa pracy w zakładach to główne zadanie społecznych inspektorów).

Laureat konkursu regionalnego
ZBIGNIEW KOTOWSKI GRUPA AZOTY S.A. ZAKŁADY CHEMICZNE POLICE

*****

Konkurs „Pracodawca organizator pracy bezpiecznej” (ma za cel promowanie tych pracodawców, którzy zapewniają najwyższy poziom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, a także przestrzegają przepisów prawa pracy oraz dotyczących legalności zatrudnienia).

CUSTOMIZATION GROUP POLAND SP. Z O.O. (dawniej PRINTDREAM SP. Z O.O.), Szczecin

*****

Konkurs „Buduj bezpiecznie” (Powszechnie wiadomo, że budownictwo jest jedną z tych branż, w których do wypadków dochodzi najczęściej. Każda inicjatywa, która przynosi pozytywne zmiany, najpierw przede wszystkim w świadomości budowlanców jest na wagę złota. Promowanie pracodawców – wykonawców robót budowlanych, zapewniających wysokie standardy bhp w procesie realizacji obiektów budowlanych to idea konkursu „Buduj bezpiecznie”)

Wyróżnieni:

- POLAQUA SP. Z O.O. WÓLKA KOZODAWSKA

- PRIME CONSTRUCTION SP. Z O.O. SP. K. SZCZECIN

- PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE

„EBUD” – PRZEMYSŁÓWKA SP. Z O.O. BYDGOSZCZ

III miejsce: PPC PIOTR PODZIELNY SZCZECIN

II miejsce: ERBUD S.A. WARSZAWA

I miejsce: PORR S.A. WARSZAWA

Świąteczne pyszności

Wielkimi krokami zbliża się Boże Narodzenie. Poniżej przedstawiamy propozycję kilku tradycyjnych dań, które z pewnością uatrakcyjnią nasz świąteczny stół. Receptury i zdjęcia pochodzą z popularnych kulinarnych blogów.

CIASTO Z ORZECHAMI WŁOSKIMI I CYNAMONEM

Składniki:

- 115 g masła
- 150 g drobnego cukru do wypieków
- 2 duże jajka
- 1 łyżeczka ekstraktu z wanilii
- 250 g mąki pszennej
- 70 g orzechów włoskich lub pekan
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- pół łyżeczki sody oczyszczonej
- 2 łyżeczki zmielonego cynamonu
- 125 ml mleka
- 125 ml kwaśnej śmietany 12% lub 18%
- szczypta soli

Wszystkie składniki powinny być w temperaturze pokojowej.

Orzechy włoskie (lub pekan) umieścić w malakserze i zmielić do otrzymania konsystencji mąki, odłożyć.

W misie miksera umieścić masło z cukrem następnie utrzeć do otrzymania bardzo jasnej i puszystej masy maślanej. Dodawać jajka, jedno po drugim, ucierając do połączenia się składników po każdym dodaniu. Dodać ekstrakt z wanilii i utrzeć. Bezpośrednio na utarte składniki przesiać mąkę pszenną, proszek do pieczenia,

sodę oczyszczoną, cynamon i sól, następnie wsypać zmielone orzechy włoskie (lub pekan). Dodać mleko, następnie kwaśną śmietanę i całość wymieszać przy pomocy szpatułki tylko do połączenia się składników, nie dłużej.

Keksówkę o wymiarach 28 x 10 cm (u mnie wymiary dolne i górne takie same) wysmarować masłem i wyłożyć papierem do pieczenia. Do formy przełożyć ciasto, wyrównać szpatułką.

Ciasto z orzechami włoskimi i cynamonem piec w temperaturze 175°C, najlepiej bez termoobiegu, przez około 45 – 50 minut lub do tzw. suchego patyczka. Wyjąć z piekarnika i przestudzić. Wystudzone ciasto polukrować, można ozdobić dodatkowymi orzechami, kroić i podawać.

Składniki na lukier:

- 1 szklanka cukru pudru
- 3 łyżki gorącej wody

Składniki połączyć, rozetrzeć grzbietem łyżki na gładki lukier. Jeśli lukier będzie zbyt gęsty dodać odrobinę wody i utrzeć. Jeśli zbyt rzadki – dosypać cukru pudru i ponownie rozetrzeć.

CIASTO KRUCHE Z ŻURAWINĄ

Składniki na ciasto kruche:

- 200 g masła
- 100 g drobnego cukru do wypieków

- 50 g jasnego miążkiego brązowego cukru
- 1 łyżeczka ekstraktu z migdałów
- 250 g mąki pszennej
- 1/4 łyżeczki proszku do pieczenia
- szczypta soli
- 1/4 łyżeczki zmielonego cynamonu
- 30 g płatków migdałowych
- 1 łyżka zimnej wody

Przygotować palone masło: masło przełożyć do garnuszka i powoli podgrzewać, na średniej mocy palnika. Masło zacznie się pieniść – kontynuować podgrzewanie przez kilka minut, od czasu do czasu mieszając, do osiągnięcia brązowego koloru masła i utworzenia się osadu na dnie (uwaga, by go nie spalić). Masło powinno pachnieć orzechowo. Zdjąć z palnika i lekko przestudzić.

Do roztopionego masła dodać oba cukry, ekstrakt z migdałów, mąkę pszenną, proszek do pieczenia, sól, cynamon. Wymieszać do powstania mokrej kruszonki. Z powstałej kruszonki odjąć szklanekę okruszków i dodać do nich płatki migdałowe i wodę, wymieszać (to będzie posypka na wierzch ciasta).

Składniki na nadzienie żurawinowe:

- 300 g żurawiny
- 80 g cukru
- 45 ml likieru migdałowego Amaretto
- 60 ml wody

Wszystkie składniki umieścić w garnuszku i wymieszać. Zagotować i gotować do momentu kiedy żurawina zmięknie i popęka. Zmniejszyć temperaturę i pogotować przez około 8 minut, aż nadzienie lekko zgęstnieje i będzie przypominało konsystencją dżem.

Wykonanie:

Formę o średnicy 23 cm wyłożyć papierem do pieczenia, sam spód.

Kruszonką wylepić dno formy a następnie podpiec w temperaturze 175°C, najlepiej z termoobiegiem, przez 12 – 15 minut lub do zarumienienia. Posmarować nadzieniem żurawinowym i posypać odłożoną wcześniej posypką. Włożyć ponownie do rozgrzanego do tej samej temperatury piekarnika i kontynuować pieczenie przez około 30 minut lub do wypieczenia ciasta. Wyjąć, wystudzić. Można dodatkowo posypać cukrem pudrem.

Przepisy i zdjęcia z blogu mojewypieki.com

ŚLEDZIE POD PIERZYNKĄ

Składniki:

- 500 g filetów śledziowych a'la Matias (5 sztuk), gotowych
- 1 duża cebula np. cukrowa
- 500 g ziemniaków (4 średnie)
- 250 g marchewki (2 sztuki)
- 500 g buraków (4 sztuki)
- sól i świeżo zmielony pieprz
- 250 g majonezu
- koperek lub natka

Wykonanie:

- Śledzie pokroić w kostkę i wyłożyć na dno salaterki.
- Cebulę obrać i pokroić w kosteczkę, wyłożyć na śledzie.
- Ziemniaki i marchewki umyć, nie obierać. Włożyć do garnka, zalać wodą, posolić i gotować do miękkości, przez ok. 45 minut. Odcedzić, ostudzić, obrać ze skórek.
- Oddzielnie ugotować nieobrane buraczki w osolonej wodzie (ok. 1 godzina), następnie odcedzić je i obrać.
- Na śledzie w salaterce wyłożyć ziemniaki - starte na tarce o grubych oczkach. Doprawić je solą i pieprzem.
- Następnie dodać warstwę startej

marchewki a potem buraczków (za każdym razem warzywa doprawić solą i pieprzem).

- Na wierzch wyłożyć majonez i posypać posiekaną zieleniną. Wstawić do lodówki.
- Dodatkowo wierzch sałatki można posypać jajkami ugotowanymi na twardo i posiekanyymi.

KARP Z KISZONĄ KAPUSTĄ I ŻURAWINĄ

Składniki:

- 2 płyty karpia (w sumie ok. 1,5 kg)
- 1 opakowanie przyprawy do karpia
- 250 g kiszonej kapusty
- 1 szklanka wody
- 50 g suszonej żurawiny
- 1 listek laurowy, 2 ziele angielskie, szczypta kminku
- 3 łyżki masła
- 1/2 cytryny
- natka pietruszki
- oraz mąka pszenna, olej roślinny

Wykonanie:

- Płyty karpia umyć, następnie odciąć płetwy i usunąć wszystkie tuziki. Pokroić na porcje. Doprawić przyprawą do ryb i odłożyć na godzinę.
- W międzyczasie odcisnąć kiszoną kapustę, włożyć do garnka, wlać wodę, dodać żurawinę, listek laurowy, ziele, kminek oraz łyżkę oleju.
- Gotować pod przykryciem przez ok. 25 minut, następnie odkryć i odparować całość płynu. Wyłożyć do natłuszczonej formy żaroodpornej.
- Piekarnik nagrzać do 180 stopni C. Doprawione karpia obtoczyć

w mące, następnie obsmażać partiami na złoto na patelni na oleju z dodatkiem masła. Obsmażone karpie ułożyć na ręcznikach papierowych.

- Gdy wszystkie kawałki ryby będą usmażone ułożyć je na kapuście. Obłożyć półplasterkami cytryny, posypać natką pietruszki i wstawić do piekarnika na 10 minut.

PONCZ ŚWIĄTECZNY

Składniki:

- 1 butelka czerwonego wina
- 4 saszetki czarnej herbaty
- 1 laska cynamonu
- 1 gwiazdka anyżu
- 6 goździków
- 3 nasiona kardamonu
- 2 cm kawałek imbiru
- 1/2 cytryny
- 1 pomarańcza
- cukier do smaku lub sok malinowy (np. 4 łyżki)

Wykonanie:

- Wino wlać do większego dzbanka lub misy. Herbatę zaparzyć w 1 litrze wrzącej wody, dodać cynamon, anyż, goździki, kardamon oraz obrany i pokrojony na plasterki imbir. Odstawić na 5 minut, po czym wyjąć herbatę.
- Połączyć z winem, doprawić cukrem lub sokiem malinowym i podgrzać jeśli napój ma być podawany na gorąco.
- Dodać umytą i pokrojoną na plasterki cytrynę oraz pomarańczę. Podawać na ciepło lub w temperaturze pokojowej.

Przepisy i zdjęcia z blogu kwestiasmaku.com

Uprawnienia pracowników niepełnosprawnych

Zasady zatrudniania osób niepełnosprawnych uregulowane zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zarówno szczególne uprawnienia pracowników niepełnosprawnych, jak również korzyści możliwe do uzyskania przez pracodawcę są uzależnione przede wszystkim od stopnia niepełnosprawności zatrudnianej osoby.

Przed przyjęciem do pracy osoby niepełnosprawnej, kluczowe jest ustalenie, czy osoba ta posiada odpowiednie orzeczenie, które potwierdza stopień niepełnosprawności. Jest to istotne także w przypadku stwierdzenia niepełnosprawności u zatrudnionego pracownika. Co za tym idzie należy przyjąć, że pracodawca ma prawo do uzyskania od nowo zatrudnianego pracownika informacji o jego stanie zdrowia w zakresie w jakim jest to konieczne do realizacji ciężących na nim obowiązków. Wyróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: lekki, umiarkowany oraz znaczny.

Dodatkowe uprawnienia pracowniczemu przysługują przede wszystkim osobom o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Zgodnie z treścią ustawy o rehabilitacji zawodowej, pracownikom niepełnosprawnym przysługują dodatkowe uprawnienia w zakresie czasu pracy, przerwy na gimnastykę, dodatkowego urlopu, a także okresowego płatnego zwolnienia z pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Czas pracy osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo. W przypadku osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, maksymalny czas pracy wynosi 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Ponadto osoba niepełno-

sprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych. Nie dotyczy to osób zatrudnionych przy pilnowaniu mienia oraz sytuacji, w której na wniosek pracownika lekarz wyrazi na to zgodę. Może ją wydać lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub sprawujących opiekę osobą niepełnosprawną. Tym samym oznacza to, że osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w systemach czasu pracy, przewidujących dłuższy niż 8 godzinny dobowy wymiar czasu pracy. Dopuszczalne jest zatem zatrudnienie niepełnosprawnego w systemie podstawowym, przerywanym, zadaniowym.

Pracownicy niepełnosprawni mają także prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub odpoczynek – wynosi on 15 minut i jest wliczany do czasu pracy. Osoby o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności zyskują również uprawnienie do dodatkowego urlopu w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym. Prawo to nabywa się po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia do jednego ze stopni niepełnosprawności. Przywilej ten nie przysługuje jednak osobom uprawnionym do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych lub do urlopu dodatkowego na podstawie odrębnych przepisów.

Pracownicy o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności mają też prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym w wymiarze do 21 dni roboczych, ale nie może mieć ono miejsce częściej niż raz w roku. Przywilej ten dotyczy także wykonywania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających oraz zaopatrzenia ortopedycznego lub jego

naprawy, jeżeli czynności te nie mogą zostać przeprowadzone poza godzinami pracy.

Powyższe ograniczenia dotyczące czasu pracy nie dotyczą pracownika zatrudnionego przy pilnowaniu lub gdy zgodę na to wyda lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników albo lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą (na wniosek samego pracownika).

Uzyskanie przez osobę niepełnosprawną zaświadczenia, o którym mowa w art. 16 ustawy, wyłącza, co do zasady, w całości przepisy art. 15 tej ustawy, w związku z czym osoba niepełnosprawna, w zakresie czasu pracy, traktowana jest jak pracownik pełnosprawny.

Jeżeli jednak pracownik wnioskuje o wyłączenie w stosunku do niego tylko części przywilejów określonych w art. 15 ustawy o rehabilitacji, a otrzymał od lekarza zaświadczenie wyłączające wszystkie te przywileje, to zdaniem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, pracodawca powinien uwzględnić to zaświadczenie jedynie w zakresie, o który wnioskuje pracownik. Ponadto, jeśli np. zmienił się stan zdrowia pracownika, może on wnioskować do pracodawcy o powtórne skierowanie do lekarza w celu modyfikacji treści zaświadczenia.

Wiktor Krukowski
Prawnik Zarządu Regionu

Ostatnie szkolenia w tym roku

Przedostatnie szkolenie w tym roku, nasi prawnicy: Przemysław Zgórzak i Wiktor Krukowski, przeprowadzili 28 listopada. Dotyczyło ono Regulaminów Pracy, Wynagradzania, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i Układów Zbiorowych Pracy. Ostatnie, z tego samego zakresu, zaplanowane jest na 12 grudnia.

Nasze tegoroczne szkolenia cieszyły się tak ogromnym

zainteresowaniem, że trzeba było organizować dodatkowe terminy, by wszyscy chętni mogli wziąć w nich udział.

O kolejnych propozycjach szkoleń wraz z terminami poinformujemy już niedługo. Zachęcamy do śledzenia naszej strony.

Zarząd Regionu NSZZ **Solidarności** Pomorza Zachodniego

al. Wojska Polskiego 113, 70-483 Szczecin • Biuro ZR czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 16.00

Zarząd Regionu:

Faks

Internet

e-mail:

91 422 74 22, 91 422 47 39

91 423 05 69

www.solidarnosc.szczecin.pl

solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl

Przewodniczący ZR

Mieczysław Jurek 601 555 590

Wiceprzewodniczący ZR

Jakub Pęksiński

Sekretarz ZR

Przemysław Mazur

e-mail: sekretarz@solidarnosc.szczecin.pl

Stowarzyszenie Solidarni Razem

- Biuro Pośrednictwa Pracy

e-mail: biuropracy@solidarnosc.szczecin.pl

tel: 91 422 74 22; 91 422 47 39

Organizatorzy związkowi

Katarzyna Kot, Iwona Waligóra-Szwabowicz

e-mail: dzialrozwoju@solidarnosc.szczecin.pl

Dział Prawny

Przemysław Zgórzak; Wiktor Krukowski

email: dzialprawny@solidarnosc.szczecin.pl

Redakcja „Jedność”

Katarzyna Stróżyk 91 423 05 68

redakcja@solidarnosc.szczecin.pl

Sekretariat

Weronika Sarsara-Sakuta

Biuro Sekcji Regionalnej Kobiet Pomorze Zachodnie

e-mail sekcjakobietszczecin@wp.pl

Biuro Sekcji Emerytów i Rencistów

środa 11.00 - 13.00

Konto: Santander Bank Polska II/O Szczecin 36 1500 1722 1217 2006 0540 0000

ODWIEDŹ NAS !!!

Dowiedz się jak działa związek zawodowy
Masz pytania? Wątpliwości? Obawiasz się represji w pracy?
Przy herbatce i pierniku, w miłej atmosferze - porozmawiajmy!
Przekonaj się jak możemy Cię chronić.

**Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność”
Pomorza Zachodniego**

ZAPRASZA

w każdy grudniowy poniedziałek (4, 11, 18 grudnia 2023)

9:00-14:00

Przyjdź i przekonaj się sam!